

PROTOKOL HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: *Pavel Žalud*

NÁZEV PRÁCE: *Vybraní aktéři Společné zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie. Úloha Vysokého představitele pro společnou bezpečnostní a zahraniční politiku a Zvláštních představitelů Evropské unie v teorii a praxi*

HODNOTIL (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci ve firmě): PhDr. Mgr. Petr Jurek

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

Cíl práce je nejasně formulován na s. 5. Autor zde uvádí několik otázek a jeden výrok, který označuje za hypotézu (přestože se o hypotézu nejedná, jelikož daný výrok nevymezuje vztah mezi proměnnými). I přes ne zcela srozumitelný způsob vymezení cíle práce je možné konstatovat, že vzhledem k zásadním nedostatkům v obsahovém zpracování nebyly stanovené cíle naplněny náležitým způsobem.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Koncepce tématu není srozumitelná. Autor na s. 5 hovoří o členění práce na teoretickou a empirickou část, práce však žádnou teoretickou část nemá. Není jasné, jaká tematická spojitost (snad kromě podobného názvu) je mezi vysokým představitelem EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen VPEU) a zvláštními představiteli Evropské unie. Autor pojednává o těchto institucích zcela izolovaně a lze tudíž říci, že se vlastně zabývá dvěma samostatnými tématy v rámci jedné práce.

Záměr autora, tj. hodnotit míru využívání či dokonce překračování pravomocí VPEU, není doprovázen žádnou relevantní metodologií, která by umožnila daný záměr naplnit. Autor v textu pouze chronologicky popisuje činnost VPEU v prvním roce ve funkci, což ovšem k naplnění daného záměru nestačí. Klíčovým měřítkem, na které by autor musel pro naplnění daného záměru zaměřit svou pozornost, jsou totiž rozhodnutí Rady EU (o postojích a akcích), která nastavují základní limity činnosti VPEU. Autor se jimi však u většiny zmiňovaných událostí nevěnuje vůbec, jindy pouze obecně poukazuje na jejich existenci. Autor v důsledku nestanovení žádného měřítká či kritérií analýzy opakovaně dochází k paušalizujícím konstatováním o slabosti funkce VPEU, přičemž není jasné, na základě čeho resp. ve srovnání s čím tuto slabost dovozuje. Namísto řádné argumentace se autor uchyluje k příkladům (viz např. druhý odst. na s. 70).

Výběr období a případů, na které se autor zaměřil, není nijak zdůvodněn. V případě VPEU se autor zaměřil na první rok ve funkci, což je samo o sobě nekoncepční. Je třeba si uvědomit, že v tomto období se daná instituce z hlediska praktického fungování teprve ukotvovala a vyvozování jakýchkoli obecných soudů by tedy bylo vhodnější spojit s obdobím pozdějším. Autor se navíc ani tohoto plánu nedržel důsledně, když bez jasného zdůvodnění připojil za analýzu prvního roku fungování instituce VPEU ještě podkapitolu o ukrajinské krizi. U

zvláštních představitelů autor zvolil případy Bosny a Hercegoviny a Afghánistánu, aniž by tento výběr jakkoli zdůvodnil.

Z řady míst textu vysvítá, že autor se v daném tématu dostatečně neorientuje. Svědčí o tom zejména chaotické používání pojmů, kdy autor již v názvu práce a následně na řadě dalších míst uvádí název jiné instituce, než té, na jejíž analýzu je práce zaměřena (Vysoký představitel pro SZBP byla funkce zastávaná Javierem Solanou a z právního hlediska nemá nic společného s institucí Vysokého představitele Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku zřízenou na základě lisabonské novelizace zakládajících smluv). Autor se dopouští matení pojmů i v dalších případech (viz např. „Smlouva o Evropě“ v nadpisu kap. 4.1 či zmínky o domnělých člancích Lisabonské smlouvy v kap. 4.3, které autora usvědčují z nepochopení konstrukce evropského primárního práva, zejména rozlišení mezi zakládajícími a novelizačními smlouvami, totéž dokumentují i další pasáže práce, např. poslední věta prvního odstavce úvodu práce). Autor se nevyvaroval ani hrubých faktografických chyb (viz např. tvrzení o paušálním používání hlasování kvalifikovanou většinou v rámci SZBP na s. 20).

Není jasné, jaký smysl má zařazení kapitoly o Evropské bezpečnostní a obranné politice (která se mimochodem v současnosti jmenuje Společná bezpečnostní a obranná politika) – z hlediska obsahu ostatních částí práce je tato kapitola irelevantní.

Autor poněkud nepochopitelně zařadil do příloh tabulky zařazené přímo do textu (viz přílohu a s. 57–58).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

Autorův jazykový projev je i přes stylistickou těžkopádnost srozumitelný. Odkazy na použité zdroje odpovídají požadovanému standardu. Množství použitých zdrojů je průměrné, autor se poměrně často uchyluje k využívání monografií přehledového charakteru, což ovlivňuje hloubku argumentace.

Cizojazyčné resumé svým rozsahem ani jazykovou kvalitou neodpovídá standardu diplomové práce.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění hodnocení)

Předložená práce nedosahuje úrovně diplomové práce. Autor neprokázal dostatečnou orientaci v tématu, nedokázal si vytyčit jasný cíl a určit strategii jeho naplnění.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ

Autor by se měl v rámci obhajoby především pokusit nastínit a zároveň obhájit svůj způsob vyvozování závěrů ohledně síly resp. slabosti VPEU.

Autor na s. 78 bez návaznosti na argumentaci obsaženou v práci formuluje jakési doporučení, že VPEU by měla zaujímat rázná rozhodnutí a „její mandát by měl být co nejsilnější, aby došlo k akceschopnosti unijní vyjednávací situace“. V rámci obhajoby by měl autor toto své nesrozumitelné vyjádření nejprve vysvětlit a následně uvést argumenty, které ho k tomuto doporučení vedly.

Jako vysoce kontroverzní a argumenty nepodložená se jeví tvrzení ve třetím odstavci na s. 79 (začíná slovy „ale jak jsme se přesvědčili...“). Autor by se měl v rámci obhajoby náležitou argumentací doplnit.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

NEVYHOVĚL

Datum: 16. května 2014

Podpis: